

Наукові перспективи
Видавнича група

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

№8(8)2024

- Петухова Т.А., Трегуб А.М., Токарєв О.В., Тюрікова О.М.** 305
ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ
- Поліщук Н.М., Власюк Т.М., Внукова О.М.** 320
ГІГІЄНА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
- Полянко М.О.** 328
ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ОСВІТНІХ ВЕКТОРІВ ТА ПРИНЦИПІВ МУЗИЧНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ТЕРЕНАХ БУКОВИНИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ. - ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТ.
- Радомський І.П.** 341
ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ
- Собченко Т.М., Кін О.М., Кириленко С.А.** 350
ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО НЕПЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ
- Терлецька Л.М.** 360
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ
- Ткаченко В.П.** 374
МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Трофаїла Н.Д.** 387
ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР З МЕТОЮ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ З СУСПІЛЬНИМ ДОВКІЛЛЯМ
- Чиркова Т.І.** 394
MILFA ЯК СУЧАСНИЙ АРХЕТИП, ЯКОГО НЕ БУЛО РАНІШЕ
- Чичук А.П., Кучай Т.П., Біда О.А.** 402
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В США

УДК 8:81.'06

[https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-8\(8\)-360-373](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-8(8)-360-373)

Терлецька Любов Миколаївна кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання, Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, Київ, <https://orcid.org/0000-0002-3690-5691>

НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Анотація. У сучасному світі все більшої популярності починає набувати вивчення іноземної мови в дошкільному віці. Батьки, орієнтуючись на ситуацію в сучасному суспільстві, намагаються познайомити дитину з мовою якомога раніше, щоб у майбутньому вона змогла мати кращі перспективи та престижну професію, подорожувати та вільно спілкуватись іноземною мовою. Без сумніву, дошкільний вік є найбільш сприятливим для початку вивчення іноземної мови, тому що дітям цього віку властиве бажання вивчити щось нове задля сприйняття навколишнього світу.

У статті проаналізовано принципи навчання іноземних мов, реалізація яких допоможе педагогу (вчителю іноземної мови, вихователю закладу дошкільної освіти) проводити ефективні заняття для дітей, створити передумови для формування та вдосконалення іншомовленнєвих навичок (аудіювання та говоріння). Відповідно до вимог Стандарту дошкільної освіти (2021) визначено дескриптори результатів навчання, надано рекомендації батькам для успішного опанування іноземної мови дітьми дошкільного віку. У статті наведено види вправ та необхідні умови, дотримання яких допоможе дошкільникам вивчати іноземну мову легко та цікаво. Діти вивчають мову через взаємодію, пісні та ігри, слухаючи та імітуючи почуте, саме тому інтерес до вивчення нового, до спілкування з однолітками та дорослими створюють необхідні передумови для вивчення іноземної мови. Крім покращення когнітивних навичок, уваги, уяви, пам'яті іншомовне навчання допомагає у формуванні та вдосконаленні комунікативних навичок як рідної, так і іноземної мови. Використання пісень, ігор, віршів, казок, мультфільмів і т.д., які є частиною раннього вивчення мови, роблять заняття веселими та цікавими. Це розвиває довготривалий інтерес до іноземних мов і мотивує дітей продовжувати навчання, коли вони стають старшими, а також сприяє ефективнішому засвоєнню лексичних одиниць та формуванню іншомовної мовленнєвої компетентності.

Ключові слова: дошкільний вік, Стандарт дошкільної освіти, навчання, іноземна мова, принципи навчання, іншомовні навички, аудіювання, говоріння, рекомендації, особливості, методика.

Terletska Liubov Mykolaivna Phd (pedagogy), senior lecturer, Foreign languages and Methodology department, Faculty of pedagogical education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-3690-5691>

TEACHING A FOREIGN LANGUAGE TO PRESCHOOL CHILDREN: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECT

Abstract. In modern world learning a foreign language in preschool age is becoming increasingly popular. Parents, guided by the situation in modern society, try to introduce the child to the language as early as possible so that in the future he (she) can have better prospects and a prestigious profession, travel and communicate fluently in a foreign language. Undoubtedly, preschool age is the most favorable for starting to learn a foreign language, because children of this age have a desire to learn something new to make sense of the world around them. The article analyzes the principles of teaching foreign languages, the implementation of which will help the teacher (foreign language teacher, preschool teacher) to conduct effective classes for children, create prerequisites for the formation and improvement of foreign language skills (listening and speaking). In accordance with the requirements of the Preschool Education Standard (2021), the descriptors are defined. The article presents the types of exercises and the necessary conditions that will help preschoolers learn a foreign language easily and interestingly. Children learn a language through interaction, songs and games, listening and imitating what they hear, which is why interest in learning new things, in communicating with peers and adults create the necessary prerequisites for learning a foreign language. In addition to improving cognitive skills, attention, imagination and memory, foreign language learning helps to form and improve communication skills both the mother tongue and the foreign language. The use of songs, games, poems, fairy tales, cartoons, etc., which are the part of early language learning, make classes fun and interesting. It develops a long-term interest for foreign languages and motivates children to continue learning when they get older, as well as contributes to more effective acquisition of vocabulary and the formation of foreign language competence.

Keywords: preschool age, Standard of preschool education, learning, foreign language, principles of learning, foreign language skills, listening, speaking, recommendations, features, methodology.

Постановка проблеми. Дошкільна освіта в Україні є важливим та невід'ємним рівнем у системі освіти. Базовий компонент дошкільної освіти

(Стандарт) визначає вимоги до обов'язкових компетентностей та результатів освіти дитини дошкільного віку (6 (7) років), а також умови, за яких вони можуть бути досягнуті відповідно до міжнародних стандартів якості освіти [5]. Метою Стандарту є «збереження цінності дошкільного дитинства, визначення вимог до рівня розвитку, освіченості та вихованості дошкільнят, забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою». Забезпечення рівного доступу до дошкільної освіти для дітей дошкільного віку з врахуванням інтересів, здібностей, індивідуальних можливостей кожної дитини сприяє збереженню та збагаченню освітніх традицій України сучасними досягненнями та прогресивними світовими тенденціями у сфері освіти. Розвиток особистості дитини є однією з причин формування ключових компетентностей під час здобуття дошкільної освіти. Зміст роботи закладу дошкільної освіти визначається організацією педагогом основних видів діяльності, що збагачують досвід дитини та реалізуються як особистісне надбання дитини за підтримки батьків в умовах сімейного виховання. У Стандарті представлено взаємозв'язок між цінностями дошкільної освіти, напрямками освіти (змістом), процесом формування досвіду дитини в різних видах діяльності, що забезпечує освітній результат (формування компетентностей дитини старшого дошкільного віку): рухової і здоров'язбережувальної, особистісної, предметно-практичної та технологічної, сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної та дослідницької, природничо-екологічної та навичок, орієнтованих на сталий розвиток, ігрової, соціально-громадянської, мовленнєвої, художньо-мовленнєвої, мистецько-творчої (художньо-продуктивної, музичної, театралізованої) та інших, які формуються в початковій школі та впродовж життя [5].

Іноземна мова у закладі дошкільної освіти належить до варіативного складника Стандарту дошкільної освіти і передбачає формування іншомовної мовленнєвої компетентності дитини. Вибір методик навчання реалізується через академічну свободу педагога (вчителя іноземної мови, вихователя закладу дошкільної освіти). Однак варто сказати, що вміння педагога використовувати сучасні ефективні методики відповідно до вікових та психолого-фізіологічних особливостей дошкільників з опорою на реалізацію принципів навчання іноземної мови для дітей цього віку буде головною причиною успішного вивчення мови чи появи труднощів та відсутності інтересу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Навчання іноземної мови у закладах дошкільної освіти довгий час є предметом дослідження науковців, методистів, лінгвістів, психологів, вчителів. Питання іншомовної дошкільної освіти досліджували Сіроштан О.П., Бойко О.В., Кулікова І. А., Шкваріна Т. М., Марчій-Дмитраш Т. М., Білолипецький Д.А., Воронка Г.С. та інші. Мокіною А.Г. визначено психофізіологічні передумови і методичну доцільність викорис-

тання наочності для навчання старших дошкільників англійської мови. Дзюбишиною Н.Б. проаналізовано погляди німецьких фахівців на запровадження навчання іноземних мов у дошкільній та початковій освіті. Огородник І.О. аналізує різні погляди на вивчення іноземної мови на різних етапах дошкільного дитинства. Воробйова Т.В. обґрунтовує необхідність раннього навчання іноземній мові дітей дошкільного віку. Бойчук Г. Л. розкриває актуальність використання аудіовізуальних засобів у навчанні англійської мови дітей дошкільного віку. Трофаїла Н.Д. обґрунтовує доцільність вивчення іноземних мов у дошкільному віці. Камінкою В.Л. досліджено особливості навчання дошкільників двомовної комунікації. Шматко Т.В. визначено особливості організації та проведення гуртка з іноземної мови у ЗДО. Черепанова С.Б. розкриває важливість упровадження такого методичного інструменту як використання образотворчих, музичних та танцювальних можливостей для підвищення мотивації до вивчення іноземної мови.

Мета статті – дослідження особливостей навчання дітей дошкільного віку іноземної мови відповідно до Стандарту дошкільної освіти; визначення ефективних методик іншомовної дошкільної освіти.

Виклад основного матеріалу. Удосконалення дошкільної освіти передбачає запровадження принципу партнерства в навчанні, що ґрунтується на співпраці дітей, вихователів і батьків, забезпечення рівного доступу до закладів дошкільної освіти для всіх дітей, реалізацію індивідуально-орієнтованого підходу. У цьому комплексному плані реалізується самостійна творча діяльність дітей у навчально-виховному процесі з урахуванням вікових особливостей, психофізіологічного розвитку дітей[5]. Ігрова діяльність як провідний вид діяльності дошкільника забезпечує спілкування з дітьми через взаємодію. Необхідною передумовою рефлексії діяльності дітей є активна організація навчально-виховного процесу. Вона передбачає пріоритетність отримання особистісного досвіду дитини. Ефективними методами організації навчально-виховного процесу є збагачення досвіду дитини та використання комплексу психолого-педагогічних впливів (навчальних прийомів, способів, методик), що сприяють формуванню компетентностей.

Інтегрований підхід до організації змісту та процесу дошкільної освіти забезпечує формування цілісної реалістичної картини світу дитини, основ світогляду. Відповідно до [5] основними характеристиками інтегрованого освітнього процесу є: радісне проживання подій, смислове наповнення, активне залучення дитини до спільної з дорослими та однолітками діяльності, взаємозбагачення соціальних контактів. Особистісно орієнтований підхід до організації змісту та процесу дошкільної освіти передбачає визначення базових якостей особистості, розвиток її активності, самостійності, ініціативності та креативності як індикаторів ефективності освітнього процесу.

Іноземна мова входить до варіативного складника Стандарту дошкільної освіти до Освітнього напрямку «Мовлення дитини. Іноземна мова» та визначає такі результати (компетентності):

Дескриптори результатів навчання іноземної мови відповідно до Стандарту дошкільної освіти наведено у таблиці [5].

Іншомовна мовленнєва компетентність	Емоційно-ціннісне ставлення	Сформованість знань й умінь	Навички
оперування дитиною на базовому рівні основами іншомовних фонетичних, лексичних і граматичних знань у процесі аудіювання, діалогічного та монологічного мовлення.	вияв інтересу до іноземної мови як засобу комунікації; мотивованість щодо іншомовного спілкування з однолітками та дорослими; демонстрування позитивної (вербальної та/або невербальної) реакції на іноземну мову в довкіллі; прояв почуття поваги до національної культури інших народів; дотримання мовленнєвого етикету під час спілкування іноземною мовою.	диференціація на слух звуків іноземної мови, фонетично-правильне оформлення власного мовлення; ситуативне застосування іншомовних лексичних одиниць; граматично правильне поєднання слів у словосполучення та нескладні речення; базова сформованість умінь сприймати на слух та розуміти зв'язне іноземне мовлення, включаючи пасивний мінімум; активна участь у створенні та реплікуванні нескладних діалогів з однолітками та дорослими в межах пізнавальних інтересів; розуміння та свідоме відтворення прикладів іншомовних римованих та прозових творів.	розуміння існування багатомовності та полікультурності в сучасному світі; свідоме сприймання іноземної мови як інструменту отримання нової інформації та контактування; здатність застосовувати набуті знання та вміння іншомовного спілкування в нових умовах; активне залучення до комунікативних дій іноземною мовою та правильне використання невербальних засобів спілкування.

Важлива роль у процесі формування іншомовної мовленнєвої компетентності належить підтримці батьків, яка може відбуватися через:

- підтримку інтересу дитини до опанування іноземною мовою завдяки розширенню та збагаченню знань про інші країни, народи, традиції тощо;
- заохочення дитини до активізації набутих іншомовних знань в розважальних і пізнавальних заходах (безпосередньо та через технічні засоби);
- забезпечення помірно обмеженого доступу до навчальних і розвивальних комп'ютерних ігор з елементами іноземної мови;
- використання аудіо- та відеоматеріалів іноземною мовою[5].

Багато батьків, усвідомлюючи необхідність володіння іноземними мовами, намагаються прищепити інтерес до вивчення мови у дітей з раннього віку. Реагуючи на попит, багато закладів дошкільної освіти, різні центри розвитку сьогодні пропонують свої послуги в цій сфері.

Актуальність проблеми навчання іноземної мови у дошкільному закладі обґрунтовується науковими даними щодо необхідності використовувати сенситивний період у дітей. Вікова група дітей дошкільного віку характеризується особливими психолінгвістичними характеристиками, специфікою мовної пам'яті, що дозволяє активно розширювати активний лексичний запас, формувати мовну здогадку, а також фонетичні, лексичні, граматичні навички. Дитина дошкільного віку здатна запам'ятовувати велику кількість лексичних одиниць за умови правильного структурування та вправлення в усному іншомовному мовленні. Особливості розвитку довготривалої пам'яті дозволяють дошкільнику легко запам'ятовувати іншомовні слова при умові систематичного повторення та комплексного розвитку навичок аудіювання та усного (монологічного та діалогічного) мовлення[7].

Дошкільний вік є найбільш сприятливим для оволодіння іноземною мовою через особливості дитини: швидке запам'ятовування, здатність аналізувати та систематизувати мовлення, природна здатність до імітації, відсутність мовного бар'єру[4]. Дитина в дошкільному віці найбільш відкрита для вивчення всього нового і здатна засвоювати цікаву їй інформацію, саме тому педагог (вчитель іноземної мови) повинен володіти сучасними методиками навчання іноземних мов, уміти використовувати технології дошкільного навчання відповідно до вікових та психолого-фізіологічних особливостей дітей. Саме у дошкільному віці формується інтерес та мотивація до вивчення іноземної мови, яка в майбутньому буде передумовою успішного оволодіння іншомовними мовленнєвими навичками та формування компетентностей.

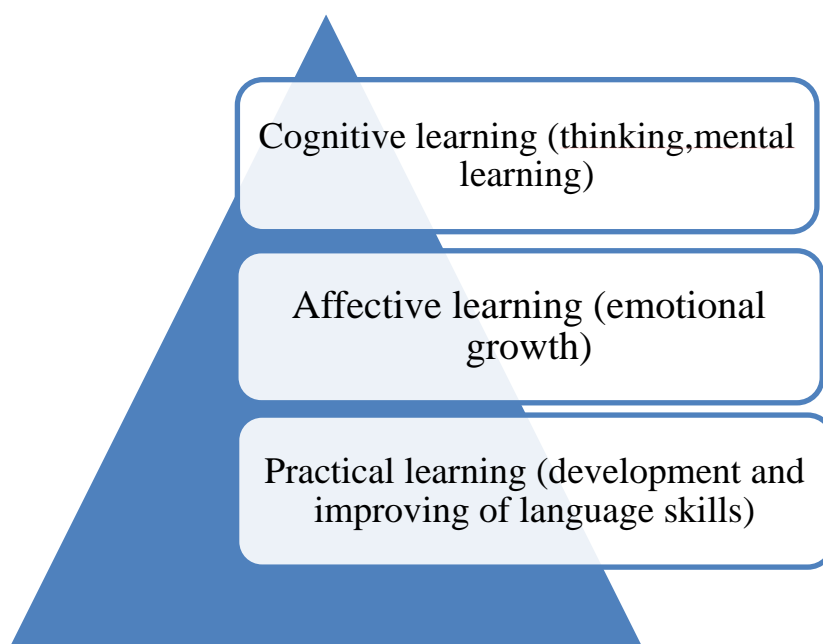
Вивчення іноземної мови у дошкільному віці розвиває у дітей здатність краще ефективніше вивчати рідну мову через порівняння. Вивчення рідної та

іноземної мов сприяє покращенню навичок аудіювання, артикуляції та мовленнєвих навичок, покращує пам'ять дітей, їх сприйняття, мислення, уяву тощо.

Сучасного малюка іноземна мова оточує від народження, оскільки по радіо звучить багато пісень іноземною мовою, назви магазинів частково написані іноземною мовою, на упакованні продуктів завжди є переклад кількома мовами світу, назви телефонів та побутової техніки, назви сайтів, комп'ютерних ігор, додатків, програм написані іноземною мовою, багато мультфільмів, фільмів звучать іноземною мовою, тому знання мови є запорукою успіху у майбутньому, оскільки відкриває багато різних можливостей для особистісного розвитку та вдосконалення, змоги подорожувати світом, володіючи однією або кількома іноземними мовами. Звісно успіх в оволодінні іноземною мовою залежить від багатьох чинників, які необхідно враховувати та використовувати комплексно.

Проблема вибору ефективної методики навчання іноземних мов для дітей дошкільного віку не втрачає актуальності. Методи іншомовного навчання змінюються та вдосконалюються з часом на основі практичних та методичних напрацювань лінгвістів, педагогів, вчителів іноземної мови, вихователів закладів дошкільної освіти, методистів, науковців відповідно до результатів впровадження в освітній процес. Ефективність методики навчання іноземних мов є основним чинником частотності її використання у закладах дошкільної освіти.

Розглянемо три основні групи принципів навчання іноземних мов, враховуючи психолого-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку:

1) Психолінгвістичні (принцип врахування вікових та фізіологічних особливостей дошкільників, принцип поступовості в навчанні, принцип психологічного комфорту). Завдання повинні відповідати віковим особливостям та рівню іншомовних знань та умінь дошкільників. Пізнання навколишнього світу повинно відбуватись через ігрову діяльність як провідну для цієї вікової групи. Вивчення нових лексичних одиниць повинно відбуватись лише після повторення та вправлення в усному мовленні раніше вивчених слів та словосполучень, нескладних речень. Поступовість та структурованість у навчанні іноземних мов є запорукою успішного формування іншомовленнєвих умінь та навичок. Важливу роль для дошкільника має емоційний стан, тому принцип психологічного комфорту має вирішальне значення;

2) Педагогічні (принцип цілеспрямованості навчально-виховного процесу, принцип систематичності та послідовності, принцип креативності та новизни, принцип наочності). Кожне заняття з іноземної мови повинно мати мету, сприяти формуванню іншомовної мовленнєвої компетентності дошкільника, викликати інтерес, що сприяє активізації пізнавальної діяльності. Різноманітність видів діяльності під час заняття іноземної мови, використання зорової та слухової наочності сприятиме ефективності формування іншомовленнєвих навичок та мотивації до вивчення іноземної мови;

3) Методичні (принцип комунікативної спрямованості, принцип комплексності розвитку навичок іншомовної мовленнєвої діяльності (відповідно до Стандарту дошкільної освіти навичок аудіювання та усного мовлення), принцип врахування рідної мови, принцип використання автентичних матеріалів). Вправи повинні мати комунікативну спрямованість, сприяти залученню дошкільника до усного мовлення (монологічного та діалогічного) в реальних ситуаціях його життя. Використання автентичних матеріалів на заняттях з іноземної мови забезпечує формування слухо-вимовних навичок, фонематичного слуху.

Для ефективного засвоєння іншомовних знань дітьми дошкільного віку батькам варто дотримуватись таких рекомендацій:

- Використовуйте зміну мов (українська-іноземна) у повсякденному житті (речі, іграшки, предмети побуту і т.д.). Переконайтесь, що Ви знаєте правильну вимову слів іноземною мовою (для цього можна скористатись онлайн-словником з функцією озвучування вимови слова). Звертайте увагу на вимову слів, за потреби повправляйтесь з правильною вимовою слів, допоможіть дитині, оскільки деякі звуки іноземної мови складні у вимові, не містять відповідників у рідній мові і потребують більше уваги;

- Використовуйте картки зі словами іноземної мови для кращої візуалізації та формування асоціацій, озвучуйте нові для дитини слова, використовуйте їх у словосполученнях та нескладних реченнях;

- Формуйте граматичні навички дитини складанням простих речень на прикладі ігор або казок;

- Змінюйте види діяльності кожні 5-7 хвилин для уникнення втомленості та підтримки інтересу та цікавості дошкільника. Контролюйте емоційний стан дитини;

- Використовуйте автентичні матеріали для вивчення іноземної мови (оригінальні пісні, вірші, казки, мультфільми, книги, дитячі телеканали з аудіодоріжкою іноземною мовою, YouTube канали та онлайн додатки для вивчення іноземної мови. Використання автентичних матеріалів сприятиме ефективному та легкому засвоєнню іноземної мови).

Оптимальним віком для початку навчання іноземної мови є вік 5-7 років, тому що до цього віку система рідної мови досить добре освоєна і до нової мови дитина ставиться вже свідомо, порівнюючи з рідною мовою. У дітей цього віку найбільш розвинена довготривала і оперативна пам'ять, завдяки чому все, що дитина вчить у цей період надовго залишається в її пам'яті при умові систематичного повторення та вправлення в усному мовленні. Також знайомство з іноземною мовою в дошкільному віці позитивно впливає на загальний психічний розвиток дитини, розвиток її мовної культури, розширення кругозору, сприяє повноцінному, своєчасному розвитку дитини, збагаченню її інтелектуальної, вольової, емоційної, моральної та соціальної сфери у процесі оволодіння основами іншомовного спілкування.

Навчання іноземної мови сприяє розкриттю творчого потенціалу дитини, оволодінню вмінням працювати як самостійно, так і у дитячому колективі, допомагає формуванню гармонійної, всебічно розвиненої особистості. Вивчення іноземних мов розвиває в дітей пам'ять, уяву, увагу, формує навички міжособистісного спілкування.

Багаторазове прослуховування звуків, слів, словосполучень та речень та практичного вправлення в усному мовленні (монологічному та діалогічному) є

запорукою ефективного засвоєння іншомовного матеріалу. У закладі дошкільної освіти основна увага слід приділяти формуванню та вдосконаленню іншомовленнєвих навичок аудіювання (сприймання іншомовного мовлення на слух) та усного мовлення (побудова висловлювань відповідно до ситуації мовлення з використанням тематичних лексичних одиниць, дотримуючись правильного порядку слів у реченні). Однак варто зазначити, що увага дошкільників є нестійкою, тому необхідне цікаве, мотивуюче навчання як необхідна умова формування компетентностей. Зміна видів діяльності, поєднання рухової та навчальної діяльності сприятиме ефективності навчання іноземної мови на занятті.

Як правило, діти краще запам'ятовують назви об'єктів, явищ природи тощо при умові візуалізації. Зв'язок між словами та діями важливий для розвитку мовних навичок тому використання візуалізації є ефективним методом навчання дітей раннього віку. Діти вивчають слова іноземною мовою ефективніше, якщо їх представлення відбувається не лише за допомогою наочності, а й за допомогою дії, яку вони можуть спостерігати або виконувати самостійно. Тому вивчення слів, віршів та пісень варто супроводжувати рухами або жестами [8]. Ретельно сплановане заняття іноземної мови, що враховує психологічно-фізіологічні та індивідуальні особливості дошкільників у поєднанні з ефективною комунікативною методикою впливає на результат навчання і збагачує дитину позитивним досвідом вивчення іноземної мови.

З урахуванням вікових та особистісних особливостей дошкільнят необхідно створити умови для того, щоб всі діти могли бути залученими та брати активну участь. При цьому, крім традиційних сюжетно-рольових ігор, рекомендується використовувати рухливі ігри, в яких також можна використовувати аудіо та відеоматеріали. Дошкільники краще засвоюють іноземну мову в процесі взаємодії. Це може бути складання та відтворення діалогів, реплікування, монологічне мовлення з використанням іграшок, казкових героїв, героїв мультфільмів і т.д. Дошкільник повинен розуміти мету заняття та результат, відчувати необхідність використовувати іноземну мову як засіб спілкування.

Кожне заняття з іноземної мови у закладі дошкільної освіти повинно бути інтегрованим і спряти розширенню світогляду дитини та розвитку ключових компетентностей. Вправи повинні бути спрямованими на виявлення музичних, художніх, танцювальних, конструювальних талантів та здібностей дитини, врахування яких сприятиме підвищенню ефективності заняття. Важливою особливістю навчання дошкільнят є сюжетний спосіб організації заняття. Сюжетність забезпечує мотивацію іншомовної діяльності дітей на занятті, оскільки вони повинні постійно бути залученими до гри, взаємодії, казки, спілкування. Необхідною умовою ефективного вивчення іноземної

мови є систематичність занять. Гра повинні стати основою навчально-виховного процесу, завдяки чому дитина не тільки буде вивчати нові слова і виконувати вправи, а й процес навчання буде цікавим і мотивуючим.

Розучування римівок, скоромовок, віршів, пісень є дуже ефективною фонетичною вправою, оскільки окрім вдосконалення вимови звуків іноземної мови забезпечує формування та вдосконалення навичок аудіювання (сприймання іншомовного мовлення на слух). Римований текст завжди запам'ятовується дітьми краще, оскільки дитина вчиться чітко вимовляти слова у певному ритмі порівнюючи свою вимову з вимовою зразка (вчитель, педагог, спікер відео чи відео). Використання музики і пісень дозволить створити радісний настрій дітей та інтерес до вивчення іноземної мови, як засобу спілкування. Аудіо та відеоматеріали сприятимуть кращому засвоєнню та закріпленню іншомовних лексичних одиниць. Заняття з іноземної мови є частиною загального розвитку (емоційного, фізичного, інтелектуального і т.д.). Навчання дошкільнят іноземної мови необхідно проводити в ігровій формі, використовуючи іграшки, розучуючи пісні, вірші, римівки, інсценізуючи історії, розповіді, казки. Варто використовувати на заняттях різноманітні тематичні мультфільми іноземною мовою, розмальовки та інші цікаві методичні прийоми.

Підсумовуючи вищесказане, варто визначити особливості навчання іноземної мови у закладі дошкільної освіти, врахування яких допоможе педагогу (вчителю іноземної мови або вихователю) проводити заняття легко і цікаво, сприятиме виникненню інтересу до вивчення іноземної мови, сприятиме ефективності:

- 1) створення іншомовного середовища;
- 2) використання різних засобів для візуалізації, залучення органів чуття;
- 3) використання музики та ритму;
- 4) залучення дітей до мовних, сюжетно-рольових та інших видів ігор з метою формування іншомовних навичок відповідно до вимог Стандарту дошкільної освіти;
- 5) читання вголос вчителем (педагогом, спікером відео чи аудіо) як засіб формування аудитивних навичок та фонематичного слуху дошкільників;
- 6) систематичність занять з іноземної мови з тривалістю від 15 до 25 хвилин (залежно від вікових груп) та кількістю вправ, що забезпечують психологічний та ментальний комфорт дитини;
- 7) мотивуйте дитину до використання іноземної мови у повсякденному житті, надайте рекомендації батькам щодо допомоги дитині вдома;
- 8) використання сучасних комп'ютерних технологій (ігор, додатків, відео, мультфільмів і т.д.) з контролем часу використання. Для дітей дошкіль-

ного віку час використання не повинен тривати більше 15 хвилин для дітей 4-5 років, не більше як 20 хвилин для 6-річних дітей за один сеанс;

9) використання чітких вказівок на занятті для вивчення нових лексичних одиниць, повторення раніше вивчених слів та словосполучень, моделювання нескладних речень у межах ситуацій мовлення;

10) вправляння в усному монологічному та діалогічному мовленні, формування фонетичних, лексичних і граматичних навичок дітей;

11) застосування інтегрованих методів навчання;

12) супровід вимови жестами або діями для створення асоціативної пам'яті;

13) залучення всіх дітей групи до взаємодії, використання різних видів вправ та діяльностей для формування іншомовних навичок;

14) поспілкуйтеся з батьками, надайте їм рекомендації щодо вивчення іноземної мови дитиною.

Навчання іноземної мови дітей дошкільного віку - це дуже захоплююча справа. Використовуючи ці практичні поради та методики, дошкільнята зможуть легко та цікаво вивчати мову, з нетерпінням чекати наступне заняття, з радістю розповісти про свої досягнення.

Висновки. Дитина дошкільного віку має сприймати заняття як гру, а не як навчання. У процесі набуття іншомовних знань дошкільник має досягати якісно нового рівня інтелектуального розвитку. Найважливішою метою дошкільного навчання є розвиток особистості дитини, що передбачає формування потреб та спеціальних інтересів, кмітливості та нестандартності мислення, творчої уяви і т.д.

Діти дошкільного віку мають чудову здатність засвоювати нову інформацію та легко набувати мовних навичок, здатності до успішної комунікації, а також когнітивної, соціальної та культурної обізнаності завдяки вивченню різних мов. Крім того, вивчення нової мови покращує здатність дитини критично мислити, бути креативною та вирішувати проблеми. Це виховує любов до навчання на все життя і заохочує емпатію, толерантність і розуміння інших культур.

Методичний пошук має бути спрямований на те, щоб знайти способи стимулювання мовної активності та активізації комунікативно-пізнавальної діяльності дошкільнят, що сприяє їхньому інтелектуальному розвитку. Провідними при ранньому навчанні є виховний та розвиваючий аспекти. Тільки розвинувши комунікативні здібності дошкільника, можна закласти основу, яка надалі допоможе дитині успішно опанувати будь-яку іноземну мову. Іноземна мова в дошкільному віці розглядається як засіб формування інтелекту дитини та розвитку її здібностей, способ самовираження, засіб взаємодії та комунікації. Іншомовні навички, сформовані у дитини у закладі

дошкільної освіти допоможуть їй почуватись впевнено, подолати страх до вивчення іноземної мови у початковій школі. Іншомовне навчання створює передумови для того, щоб викликати інтерес до мовного та культурного різноманіття світу, пошану до мов та культур інших народів. Вивчення іноземної мови допомагає покращити навички вирішення проблем, критичне мислення, емоційний розвиток та здатність до запам'ятовування.

Література:

1. Бойко О. В. Особливості формування мовленнєвої активності у дітей на заняттях з іноземної (англійської) мови // Наукові записки Ніжин. Держ. ун-ту імені М.Гоголя : наук. журн., №4. Ніжин: НДУ, 2006. – С. 45-48.
2. Воронка Г. С. Англійська мова для дітей. Книга для вчителів та батьків / Г. Воронка. К.: «Логос», 2001. 96 с
3. Кулікова І. А., Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку: програма та методичні рекомендації. – 3-тє вид. зі змін. та доповн. – Тернопіль: Мандрівець, 2015. – 48 с..
4. Марчій-Дмитраш Т. М. Навчання іноземної мови дітей дошкільного віку : навчально-методичний посібник / Т. М. Марчій-Дмитраш. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2015. 64 с.
5. Наказ «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція».[Електронний ресурс].-Режим доступу: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
6. Шкваріна Т.М. Англійська мова для наймолодших : програма, методичні рекомендації, розробки занять / Т. М. Шкваріна. – Х. : Видавнича група «Основа», 2005. – 176 с. – (Бібліотека журналу «Англійська мова та література» ; вип. 12
7. Dunn O. Beginning English with Young Children. London: Macmillan, 1983. 89 p.
8. Graham C. Jazz Chants for Children. Rhythms of American English through Chants. Songs and Poems. Teacher's Edition. New York: Oxford University Press, 1979. 85p.

References:

1. Boiko O. V.(2006) Osoblyvosti formuvannya movlennievoi aktyvnosti u ditei na zaniattiakh z inozemnoi (anhliiskoi) movy.[Peculiarities of the formation of children's speech activity in foreign (English) language classes]. *Naukovi zapysky Nizhyn. Derzh. un-tu imeni M.Hoholia : nauk. Zhurn – Scientific notes of Nizhyn State University named after M.Gogol* ,4, 45-48 [in Ukrainian].
2. Voronka H. S.(2001) *Anhliiska mova dlia ditei. Knyha dlia vchyteliv ta batkiv* . [English for children. A book for teachers and parents]. Kyiv.: «Lohos» [in Ukrainian].
3. Kulikova I. A., Shkvarina T. M.(2015) *Anhliiska mova dlia ditei doshkilnoho viku: prohrama ta metodychni rekomendatsii* . [English language for preschool children: program and methodical recommendations] . Ternopil: Mandrivets [in Ukrainian].
4. Marchii-Dmytrash T. M.(2015) *Navchannia inozemnoi movy ditei doshkilnoho viku : navchalno-metodychnyi posibnyk* [Teaching a foreign language to preschool children: a teaching and methodical guide].Ivano-Frankivsk: Vydavets Kushnir H. M. [in Ukrainian].